

Torp kan bli naturreservat

Föreningen Undantaget vill bevara artrikedomen och miljö i Runby.

Naturstugan är ett av få kvarvarande torp som dessutom ligger i ett populärt natur- och friluftsområde i Runby.

Nu vill föreningen Undantagets framtid att området runt huset ska bli ett naturreservat.

Naturstugan ligger lite i skymundan bakom Eds församlingsgård men är en plats som verkligen andas historia. Torpet var på 1800-talet en del av en bondgård med de tre hus som fortfarande ligger på tomten. Torpet har anor från gamla tiders Runby, med intilliggande fornminnen från järnåldern.

Området har klarat sin charm trots tidens tand och naturstugan har genomgått en omfattande renovering. I dag kan Hans Bärning, ordförande i föreningen Undantagets framtid, se resultatet av sex års arbete.

– Flera månader gick åt till att lägga om källargolvet. Jag var själv med om att bygga om stentrappan ner till källaren. Vi tog stenar här utanför naturstugan och från andra platser och fick så småningom till den här trappan, men det var ett hästjobb, säger Hans Bärning när han berättar om arbetet bakom renoveringen.

Väggarna med ordentligt timmer och riktig lera i stället för de masonitskivor som utgjorde väggarna förut.

– Dessutom var det viktigt att måla väggar och innertak på ett visst sätt som bara personer med kunskap i dag kan göra, säger Hans Bärning.

I dag finns hela renoveringsarbetet väl dokumenterat på ena väggen nära stentrappan till källaren. Inne i stugan finns planscher på de olika växter, blommor och svampar som utgör en del av den sällsynta fina floran och faunan i området. Där finns även en del om fåglar och insekter. Utställningen

Hans Bärning, ordförande i Föreningen Undantagets framtid i Upplands Väsby, har deltagit i renoveringen av naturstugan. Nu hoppas han och övriga i föreningen att torpet kan bli ett naturreservat.

FOTO: ANNA Z EK

Stugan är från 1800-talet

- ▶ Stugan som den ser ut i dag tros vara från mitten av 1800-talet.
- ▶ Den kallas även undantagsstugan vilket troligen beror på att den var bostad för gårdens äldre personer. I huvudbyggnaden bodde de som drev gården.
- ▶ Besök i naturstugan kan ske efter överenskommelse med Hans Bärning eller Bo Mossberg.

KÄLLA: FÖRENINGEN UNDANTAGETS FRAMTID

bygger på naturmiljön i Ed, Runsa halvön, och är en del av illustratören Bo Mossbergs omfattande verk.

Nu hoppas föreningen Undantagets framtid att området kan bli ett naturreservat.

– Det finns en fantastisk varia-

tion av olika växter och blommor här på tomten. Den rikedom och närmast unika tillgången av olika arter gör att vi gärna ser att man gör området till ett naturreservat. På så vis skulle området bevaras för framtida generationer, säger Bo Mossberg.

Förra året besöktes stugan, som också är ett natur- och kulturmuseum med sin unika utställning, av cirka 150 personer som inte är medlemmar i föreningen Undantagets framtid.

Naturstugan kommer att visas av föreningen även i fortsättningsen samtidigt som man jobbar med naturtomten. Målet är att få fram vilka olika arter av växter och

blommor som finns där och som kan stämma överens med den litet äldre kulturmiljön, bland annat olika örter.

Förhoppningen är att intresset för naturstugan, där familjer bodde i början av 1900-talet, och den fina naturen kommer att växa i Runby och kommunen i övrigt.

– Vi hoppas att Väsbyborna och självklart andra också ska ta sig tid att besöka naturstugan. Det är ett unikt torp där man kan få känsla av hur det såg ut i övre Runby en gång i tiden, säger Hans Bärning som är uppvuxen i området.

● **Tony Gyllenram**
tony.gyllenram@mitti.se
tel 550 550 90